

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 185 (XXIX) — Nr. 857

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 31 octombrie 2017

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 514 din 5 iulie 2017 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii privind Centenarul Războiului pentru Întregirea Neamului (1916—1918) și Centenarul Marii Uniri	2–7
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
775. — Hotărâre pentru aprobarea amplasamentului și declanșarea procedurii de expropriere a imobilelor proprietate privată care constituie coridorul de expropriere al lucrării de utilitate publică de interes național „Linia Electrică Aeriană 220 kV dublu circuit Ostrovu Mare — RET”	8–9
ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ	
11. — Regulament pentru modificarea și completarea Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 3/2016 privind criteriile aplicabile și procedura pentru evaluarea prudențială a achizițiilor și majorărilor participațiilor la entitățile reglementate de Autoritatea de Supraveghere Financiară	10–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 514**

din 5 iulie 2017

referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii privind**Centenarul Războiului pentru Întregirea Neamului (1916—1918) și Centenarul Marii Uniri**

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Claudia-Margareta Krupenschi	— magistrat-asistent-șef

1. Pe rol se află soluționarea obiecției de neconstituționalitate a Legii privind Centenarul Războiului pentru Întregirea Neamului (1916—1918) și Centenarul Marii Uniri, obiecție formulată de un număr de 70 de deputați aparținând grupurilor parlamentare ale Partidului Național Liberal și Uniunii Salvați România.

2. Sesizarea a fost formulată în temeiul art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție, al art. 11 alin. (1) lit. A.a) și al art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 5.956/11 mai 2017 și constituie obiectul Dosarului nr. 1.684A/2017.

3. La termenul de judecată fixat pentru data de 12 iunie 2017, Curtea, având în vedere cererea de amânare a deschiderii dezbaterilor, pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul cauzei, a dispus, în temeiul dispozițiilor art. 57 și ale art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, acordarea unui nou termen de judecată pentru data de 21 iunie 2017, când, pentru aceleași motive, a amânat deschiderea dezbaterilor pentru data de 5 iulie, dată la care a pronunțat prezenta decizie.

4. **În motivarea obiecției de neconstituționalitate**, autorii, în cadrul unor precizări prealabile asupra situației de fapt, arată că propunerea legislativă a fost respinsă de Senat, în calitate de primă Cameră sesizată, în ședința din 10 octombrie 2016, urmând apoi procedura obișnuită în fața Camerei Deputaților — Cameră decizională, finalizată prin adoptarea sa, în plenul Camerei, la data de 3 mai 2017. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare instituirea, ca decorații naționale, a Crucii Comemorative „100 de ani de la Primul Război Mondial”, a Medaliei aniversare „100 de ani de la făurirea Statului Național Unitar Român”, precum și a titlului de onoare „Loc al centenarului 1918—2018”.

5. **Criticile de neconstituționalitate extrinsecă** formulate vizează încălcarea principiului bicameralismului, deoarece, în procedura din fața Camerei decizionale, au fost introduse în corpul legii patru amendamente care modifică, în mod esențial, forma avută în vedere, pentru dezbateri și adoptare, de prima Cameră sesizată (Senatul). Astfel, a fost introdus **art. 1 alin. (5)**, potrivit căruia „(5) *Sumele necesare confecționării însemnelor, casetelor, brevetelor și etuiurilor necesare conferirii acestor medalii se vor asigura din bugetul Administrației Prezidențiale*”, normă cu impact asupra bugetului de stat al României. În acest context este amintit și articolul 4 din forma propusă de inițiator, supus dezbaterii Senatului, care prevedea, în esență, organizarea unor manifestări, ceremonii și activități în anumite localități din țară, care să cinstească memoria eroilor și victimelor Primului Război Mondial, acțiuni organizate prin cofinanțare, respectiv cu sprijinul financiar alocat de la bugetul

de stat, în condițiile și potrivit unor criterii ce se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, precum și cu sprijinul moral, uman și logistic al Ministerului Apărării Naționale și al Ministerului Afacerilor Interne. Or, în urma amendamentelor din Camera Deputaților, acest text a căpătat o cu totul altă formă, obiectul său de reglementare constând în instituirea a două tipuri de medalii de onoare, a condițiilor de acordare și de expunere/afișare, precum și a condițiilor de finanțare stabilite prin art. 4 alin. (6) din lege, potrivit căruia „(6) *Sumele necesare confecționării panourilor și plachetelor de la alin. (5) vor fi suportate din bugetele autorităților administrației publice locale pe teritoriul cărora se găsesc locurile cărora li se acordă medaliile prevăzute la alin. (1).*”

6. Totodată, art. 5, 6 și 7 din lege, de asemenea inexistente în forma depusă la Senat, prin cuprinsul lor normativ, introdus în dezbaterile din Camera Deputaților, au un impact semnificativ asupra conținutului actului normativ, deoarece modifică mai mult de jumătate din conținutul inițial al legii, introducând atât noțiuni care generează inclusiv completarea obiectului de reglementare avut în vedere de către inițiatorii legii, cât și dispoziții care afectează bugetul de stat, fără a preciza sursa de finanțare a cheltuielilor dispuse prin art. 1 alin. (5) din lege. Or, potrivit jurisprudenței în materie a Curții Constituționale (Decizia nr. 624 din 26 octombrie 2016), există două criterii esențiale pentru a se determina cazurile în care, prin procedura legislativă, se încalcă principiul bicameralismului: pe de o parte, existența unor deosebiri majore de conținut juridic și, pe de altă parte, existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului. Într-unirea cumulativă a celor două criterii este de natură a afecta principiul constituțional care guvernează activitatea de legiferare a Parlamentului, plasând pe o poziție privilegiată Camera decizională, cu eliminarea, în fapt, a primei Camere sesizate din procesul legislativ.

7. Criticile de neconstituționalitate intrinsecă se referă, în esență, la încălcarea dispozițiilor **art. 1 alin. (5)** și ale **art. 138 alin. (5)** din Constituție, respectiv ale **art. 94 lit. a)** din aceasta.

8. Autorii obiecției de neconstituționalitate apreciază că legea nu conține motivarea impactului financiar asupra bugetului de stat, simpla referire din art. 1 alin. (5) al legii examinate la faptul că „*sumele (...) se vor asigura din bugetul Administrației Prezidențiale*” nefiind suficientă pentru a îndeplini exigențele art. 138 alin. (5) din Constituție, așa cum au fost subliniate prin deciziile Curții Constituționale nr. 667 din 9 noiembrie 2016 și nr. 581 din 20 iulie 2016.

9. Potrivit **art. 94 lit. a)** din Legea fundamentală, invocat în motivarea obiecției, „*Președintele României îndeplinește și următoarele atribuții: a) conferă decorații și titluri de onoare*”. Deși textul fundamental consacră această atribuție exclusiv în competența Președintelui României, la fel ca și art. 4 alin. (1) din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, legea examinată instituie, prin art. 2, 3 și 4, posibilitatea conferirii de decorații și titluri de onoare și de către alte autorități publice, în speță Guvernul și Parlamentul. Or, o atare situație este contrară art. 1 alin. (5) din Constituție, potrivit căruia „*În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.*”

10. În conformitate cu dispozițiile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, obiecția de neconstituționalitate a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele lor de vedere.

11. **Președintele Camerei Deputaților** a transmis punctul său de vedere prin Adresa nr. 2/5.214 din 25 mai 2017, înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 6.462/25 mai 2017, prin care apreciază că sesizarea de neconstituționalitate este neîntemeiată.

12. În privința principiului bicameralismului, pretins încălcat, se arată că art. 61 alin. (2) din Constituție reflectă atât dualismul instituțional în cadrul Parlamentului, cât și cel funcțional, așa cum rezultă din art. 75 din Constituție. Astfel, Camera decizională trebuie să supună dezbaterii același obiect de reglementare, dar are deplină libertate decizională, în sensul că nu este obligată să adopte aceeași soluție legislativă. Ca atare, prin faptul că a supus dezbaterii norme privind instituirea unor distincții naționale, medalii, distincții parlamentare și medalii de onoare, identificând, totodată, sursa de finanțare necesară confecționării acestora, Camera Deputaților a legiferat cu respectarea principiului bicameralismului și fără a schimba competența decizională în favoarea primei Camere, pentru a deveni incident art. 75 alin. (4) și (5) din Constituție.

13. Când privește pretinsa încălcare a art. 138 alin. (5) din Legea fundamentală se arată că intenția legiuitorului constituant la momentul reglementării acestor norme nu a vizat existența unor resurse financiare suficiente la momentul adoptării legii, ci îndeplinirea unor condiții prealabile, referitoare la previzionarea și anticiparea cheltuielilor în deplină cunoștință de cauză în bugetul de stat, pentru a putea fi acoperite în mod cert în cursul anului bugetar următor. În cazul legii examinate, majoritatea cheltuielilor bugetare prevăzute se vor efectua începând cu bugetul aferent anului 2018, fără fi afectată structura bugetului pe anul în curs.

14. Așadar, legea examinată indică sursa finanțării, aceasta fiind una reală, aptă să acopere cheltuiala bugetară angajată. Totodată, Curtea Constituțională a arătat, în jurisprudența sa (Decizia nr. 593 din 14 septembrie 2016), că nu are competența de a aprecia asupra caracterului suficient al resurselor financiare, pentru că o asemenea operațiune nu își are temeiul în art. 138 alin. (5) din Constituție, fiind o problemă exclusiv de voință politică, ce privește, în esență, relațiile dintre Parlament și Guvern.

15. Referitor la pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 94 lit. a) din Constituție, cu privire la atributul exclusiv al Președintelui României de a conferi decorații și titluri de onoare, se arată că, din examinarea și coroborarea dispozițiilor Legii nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată, — lege ce detaliază norma fundamentală invocată —, rezultă că au fost îndeplinite condițiile legale de acordare a acestor decorații. Legea criticată prevede, în acord cu art. 79 din Legea nr. 29/2000, obligația constituirii unei comisii speciale a Camerei Deputaților și Senatului, dedicată Centenarului, în vederea aplicării dispozițiilor legii criticate, respectiv pentru instituirea oricărei noi decorații. Totodată, se arată că, din analiza dispozițiilor art. 4 alin. (1), „*Decorațiile sunt conferite de Președintele României, prin decret, în baza propunerilor de decorare individuale*”, și ale art. 72, „*Din înputernicirea Președintelui României înmânarea decorațiilor poate fi făcută de prim-ministru, de miniștri sau conducători ai altor organe centrale, comandanți de mari unități militare și de șefii misiunilor diplomatice ale României în străinătate*”, din Legea nr. 29/2000, nu se poate reține caracterul exclusiv al prerogativei prezidențiale enunțate de art. 94 lit. a) din Constituție.

16. **Președintele Senatului** și **Guvernul** nu au comunicat punctul lor de vedere asupra obiecției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând obiecția de neconstituționalitate, punctul de vedere al Președintelui Camerei Deputaților, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legii criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

17. Curtea Constituțională este legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție, ale art. 1, 10, 15 și ale art. 18 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze obiecția de neconstituționalitate.

18. **Obiectul controlului de constituționalitate** îl constituie Legea privind Centenarul Războiului pentru Întregirea Neamului (1916—1918) și Centenarul Marii Uniri, în integralitatea sa.

19. Textele constituționale invocate în susținerea obiecției de neconstituționalitate sunt cele ale art. 1 alin. (5) — referitoare la obligația respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, ale art. 94 lit. a), potrivit cărora „*Președintele României îndeplinește și următoarele atribuții: a) conferă decorații și titluri de onoare*” și ale art. 138 alin. (5), care prevăd că „*Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*”. De asemenea, autorii obiecției invocă principiul bicameralismului, desprins, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, din conținutul normativ al art. 61 alin. (2) și al art. 75 din Legea fundamentală.

(1) Admisibilitatea obiecției de neconstituționalitate

20. Curtea constată că sesizarea formulată îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție, atât sub aspectul obiectului său, fiind vorba despre o lege adoptată și nepromulgată, cât și sub aspectul titularului dreptului de sesizare, aceasta fiind semnată de un număr de 65 de deputați și 5 senatori (și nu de 70 de deputați, cum se arată în actul de sesizare) aparținând grupurilor parlamentare ale Partidului Național Liberal și Uniunii Salvați România.

21. Curtea observă că prezenta sesizare de neconstituționalitate a fost formulată cu depășirea termenului de 5 zile înscris în art. 15 alin. (2) din Legea nr. 47/1992. Însă, potrivit jurisprudenței constituționale, acest termen are „un caracter de protecție pentru titularii dreptului de sesizare a instanței constituționale, astfel încât nu există nicio sancțiune dacă aceștia sesizează instanța constituțională după expirarea acestuia; în acest caz, așadar, esențial este ca legea să nu fi fost promulgată la momentul sesizării Curții Constituționale” (a se vedea, în acest sens, paragraful 19 din Decizia nr. 767 din 14 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 131 din 21 februarie 2017).

22. Așa fiind, Curtea a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție, precum și ale art. 1, 10, 15, 16 și 18 din Legea nr. 47/1992, să se pronunțe asupra constituționalității prevederilor legale criticate.

(2) Analiza pe fond a obiecției de neconstituționalitate

(2.1.) Parcursul legislativ al legii examinate

23. Propunerea legislativă cu titlul „*Legea Centenarului Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918*” a fost inițiată de 67 de deputați și senatori și a fost depusă la Senat la 3 martie 2016, în calitate de primă Cameră sesizată, care, în data de 10 octombrie 2016, a respins-o și a înaintat-o, spre dezbateri și vot final, Camerei Deputaților.

24. În cadrul procedurii legislative din fața Camerei decizionale, propunerea legislativă a primit avize și rapoarte favorabile de la diferite comisii de specialitate, precum și punctul de vedere favorabil al Guvernului.

25. În data de 28 februarie 2017 a avut loc dezbateri în Plenul Camerei Deputaților și ulterior a fost retrimisă comisiilor pentru întocmirea rapoartelor suplimentare. Comisia pentru administrație publică și amenajarea teritoriului și Comisia pentru

cultură, arte, mijloace de informare în masă au depus, la 3 mai 2017, raportul suplimentar conținând, în total, 14 amendamente, iar Comisia pentru buget, finanțe și bănci a emis aviz favorabil. În aceeași zi, propunerea a fost înscrisă pe ordinea de zi a Camerei Deputaților, dezbătută în Plen și adoptată cu 204 voturi pentru, 0 împotriva și 33 de abțineri.

26. La data de 8 mai 2017, legea a fost depusă la secretarul general pentru exercitarea dreptului de sesizare asupra neconstituționalității legii, la 13 mai 2017 a fost trimisă Președintelui României spre promulgare, iar la 18 mai 2017 a fost formulată prezenta sesizare de neconstituționalitate.

(2.2.) Modificări legislative preconizate

27. Legea privind Centenarul Războiului pentru Întregirea Neamului (1916—1918) și Centenarul Marii Uniri, ce constituie obiectul controlului *a priori* de constituționalitate în prezenta cauză, conține 7 articole, structurate astfel:

Art. 1 — instituie 2 distincții naționale, conferite de Președintele României prin decret anumitor persoane fizice și juridice enumerate în text, care, în esență, s-au remarcat prin activități deosebite destinate protejării monumentelor istorice, comemorării evenimentelor istorice sau studiului istoriei evenimentelor istorice legate Războiului pentru Întregirea Neamului (1916—1918), respectiv Marea Unire din 1918. Distincțiile naționale astfel conferite sunt Medalia Comemorativă „Centenarul Războiului pentru Întregirea Neamului” — art. 1 lit. a) și Medalia Aniversară „Centenarul Marii Uniri” — art. 1 lit. b);

Art. 2 și art. 3 — instituie 2 distincții parlamentare, conferite, de către Parlamentul României, parlamentelor, altor instituții ale statelor care au sprijinit eforturile de realizare a statului național unitar român modern și parlamentar sau altor instituții ale statelor partenere care au sprijinit și susțin eforturile României de integrare-euroatlantică — este vorba despre Medalia Parlamentară „România Centenară” — art. 2, respectiv distincția parlamentară acordată parlamentelor sau altor instituții militare ori civile ale statelor care au sprijinit România în Războiul pentru întregirea Neamului — în acest din urmă caz fiind vorba despre Distincția Parlamentară „100 ani recunoștință” — art. 3;

Art. 4 — instituie 2 medalii de onoare, acordate, prin hotărâre a Guvernului, localităților sau locurilor de bătălie ale Războiului pentru Întregirea Neamului — Medalia de onoare „Loc al Războiului pentru Întregirea Neamului” — art. 4 alin. (1) lit. a), respectiv localităților, locurilor publice sau imobilelor în care s-au desfășurat evenimente semnificative legate de Marea Unire din 1918 — Medalia de onoare „Loc al Marii Uniri” — art. 4 alin. (1) lit. b);

Art. 5 — conține reglementări referitoare la termenul de 30 noiembrie al anului anterior, în care Guvernul va elabora, anual, pentru perioada 2018—2020, Programul Național de Aniversare a Centenarului, precum și la termenul de 30 iunie 2017, în care Guvernul va elabora calendarul de activități din anul 2017 dedicate comemorării Războiului pentru Întregirea Neamului;

Art. 6 — stabilește modalitatea de finanțare a diferitelor manifestări, ceremonii și activități pe care le pot organiza autoritățile administrației publice centrale și locale în cadrul Programului Anual de Aniversare a Centenarului;

Art. 7 — reglementează constituirea, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a legii, a unei Comisii speciale a Camerei Deputaților și a Senatului dedicate Centenarului.

(2.3.) Analiza criticilor de neconstituționalitate

a) Criticile de neconstituționalitate extrinsecă:

28. Principiul bicameralismului, invocat de autorii obiecției de neconstituționalitate, se întemeiază pe art. 61 alin. (2) și art. 75 din Constituție. Curtea Constituțională a dezvoltat și a consacrat acest principiu printr-o solidă și constantă jurisprudență, relevante fiind, în acest sens, Decizia nr. 710 din 6 mai 2009,

publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 358 din 28 mai 2009, Decizia nr. 413 din 14 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 291 din 4 mai 2010, sau Decizia nr. 1.533 din 28 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 905 din 20 decembrie 2011. În esență, Curtea a stabilit, pe cale jurisprudențială, **două criterii esențiale (cumulative)** pentru a se determina cazurile în care, prin procedura legislativă, se încalcă principiul bicameralismului: a) existența unor **deosebiri majore de conținut juridic** între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și b) existența unei **configurații semnificativ diferite** între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului. Totodată, stabilind **limitele principiului bicameralismului**, Curtea, prin Decizia nr. 624 din 26 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 937 din 22 noiembrie 2016, a constatat că abaterea de la obiectivul urmărit de inițiatorul proiectului de lege și respectat de prima Cameră sesizată constituie încălcarea a principiului bicameralismului, iar prin Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012, a observat că aplicarea acestui principiu nu poate avea ca efect „deturnarea rolului de Cameră de reflecție a primei Camere sesizate [...] în sensul că aceasta ar fi Camera care ar fixa în mod definitiv conținutul proiectului sau propunerii legislative”, lipsirea Camerei decizionale de competența sa de a modifica sau completa legea astfel cum a fost adoptată de Camera de reflecție echivalând cu limitarea rolului său constituțional și cu acordarea unui rol preponderent Camerei de reflecție în raport cu cea decizională în procesul de elaborare a legilor.

29. Autorii sesizării susțin încălcarea principiului bicameralismului prin aceea că, în procedura forului decizional — Camera Deputaților —, au fost introduse în corpurile legii patru amendamente, respectiv art. 1 alin. (5), art. 5, 6 și 7, care modifică, în mod esențial, forma avută în vedere de inițiatorii propunerii legislative, supusă, pentru dezbateri și adoptare, primei Camere sesizate, Senatul.

30. Curtea observă faptul că Senatul a respins propunerea legislativă, ceea ce semnifică, evident, dezacordul față de aceasta, în forma sa originală. Așa cum Curtea a subliniat, constant, în jurisprudența sa, principiul bicameralismului nu poate echivala cu lipsirea Camerei decizionale de dreptul său de a legifera, de a-și exprima, în cadrul autonomiei parlamentare, voința politică, raportat la un anumit obiect de reglementare supus dezbaterii și votului său final. Dimpotrivă, acest principiu presupune actul de legiferare al întregului Parlament, înțeles în structura sa bicamerală atât sub aspect organizatoric, cât și funcțional, și cu respectarea competențelor stabilite de art. 75 din Constituție, esențial fiind, în acest proces de legiferare, ca actul normativ adoptat de Camera decizională să nu se îndepărteze în mod fundamental, sub aspectul conținutului juridic și al configurației, de conținutul și structura propunerii legislative în forma sa originală, care transpune, efectiv, intenția inițiatorilor și care, în cazul de față, a fost supusă dezbaterii și votului Camerei de reflecție.

31. Analizând, prin comparație, cele două forme ale legii — forma inițiatorilor, respinsă la Senat — și forma adoptată de Camera Deputaților — Camera decizională și trimisă spre promulgare, Curtea constată următoarele aspecte:

32. Titlul legii, care, în forma inițială, era *Legea Centenarului Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918* a fost modificat, în urma admiterii unui amendament propus de Comisia pentru administrație publică și amenajarea teritoriului și Comisia pentru cultură, arte, mijloace de informare în masă, în *Legea privind Centenarul Războiului pentru Întregirea Neamului (1916—1918) și Centenarul Marii Uniri*, cu motivarea că „Unirea din 1918 s-a concretizat prin participarea României la război (1916—1918)

și printr-o serie de evenimente care s-au desfășurat pe o perioadă mai lungă, nu doar la 1 decembrie 1918.”

33. Pentru evitarea paralelismelor legislative, termenul „decorații” s-a înlocuit cu sintagma „distingții naționale”.

34. Art. 1 alin. (5) din lege, referitor la sursa bugetară pentru acoperirea sumelor necesare confecționării însemnelor, casetelor, brevetelor și etuiurilor necesare conferirii medaliilor prevăzute la art. 1, a fost introdus la Camera Deputaților în urma uneia dintre recomandările cuprinse în punctul de vedere transmis de Guvern prin Adresa nr. 9.952/DRP/14.10.2016 și înregistrată la Camera Deputaților cu nr. 2/6.564 din 17.10.2016, în considerarea faptului că propunerea legislativă, în forma sa inițială, nu specifică sursa de finanțare. Curtea observă că acest punct de vedere răspunde obligației informării Parlamentului instituite de art. 111 alin. (1) din Constituție, punct de vedere ce a sosit, însă, ulterior datei la care Senatul a respins propunerea legislativă (10 octombrie 2016). Așadar, Camera Deputaților a încorporat această propunere, care nu se îndepărtează de la forma inițială în sensul de a-i deturna scopul original, așa cum susțin autorii obiecției, ci, dimpotrivă, răspunde unui imperativ de rang constituțional, prevăzut de art. 138 alin. (5) din Legea fundamentală, acela ca orice inițiativă legislativă cu impact financiar asupra bugetului de stat să precizeze sursa de finanțare.

35. În ce privește cuprinsul normativ al art. 4 din varianta inițială a propunerii legislative, supuse dezbaterii Senatului (ce prevedea organizarea unor manifestări, ceremonii și activități în anumite localități din țară, care să cinstească memoria eroilor și victimelor Primului Război Mondial, acțiuni organizate prin cofinanțare, respectiv cu sprijinul financiar alocat de la bugetul de stat, în condițiile și potrivit unor criterii ce se stabilesc printr-o hotărâre a Guvernului, precum și cu sprijinul moral, uman și logistic al Ministerului Apărării Naționale și Ministerului Afacerilor Interne), Curtea constată că acesta se regăsește, în esență, în cuprinsul art. 6 din forma finală a legii, cu precizarea că toate aceste activități legate de celebrarea Centenarului Războiului pentru Întregirea Neamului (1916—1918) și a Centenarului Marii Uniri nu mai sunt obligatorii pentru autoritățile locale vizate, iar finanțarea lor se asigură din bugetul aceluiași autorități locale, care vor putea hotărî asupra oportunității organizării unor astfel de manifestări și în funcție de capacitatea lor financiară. Prin urmare, nici sub acest aspect, legea, în forma sa adoptată de Camera decizională, nu se abate fundamental de la forma inițială, ci o nuanțează, în sensul de adaptare, inclusiv în considerarea principiului autonomiei locale prevăzut de art. 120 și art. 121 din Constituție, la posibilitățile financiare reale ale fiecărei autorități locale vizate de ipoteza normei.

36. Curtea remarcă, în același timp, faptul că sumele despre care face vorbire art. 1 alin. (5) din legea adoptată au o destinație diferită față de cele la care se referă art. 4 din forma inițială a legii, în sensul că primele sunt necesare confecționării însemnelor, casetelor, brevetelor și etuiurilor necesare conferirii medaliilor prevăzute la art. 1 și se asigură din bugetul Administrației Prezidențiale, în timp ce art. 4 din forma inițială a legii avea în vedere sumele de bani necesare manifestărilor, ceremoniilor și activităților pe care autoritățile locale vizate aveau obligația să le organizeze, prin cofinanțare de la bugetul de stat.

37. Art. 1 alin. (6), potrivit căruia „În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Guvernul va aproba prin hotărâre descrierea distincțiilor prevăzute la alin. (1), procedurile de înaintare a propunerilor, criteriile de acordare a distincțiilor, precum și cazurile de retragere.” a fost, de asemenea, introdus în urma aprobării amendamentului propus în raportul suplimentar al celor două comisii.

38. Art. 5, 6 și 7 din legea adoptată au fost introduse prin admiterea unor amendamente propuse în raportul suplimentar al Comisiei pentru administrație publică și amenajarea teritoriului și al Comisiei pentru cultură, arte, mijloace de informare în masă, cu motivarea că aceste texte sunt necesare „pentru implementarea în condiții optime a unui program Național de Celebrare a Centenarului”. Prin urmare, au fost prevăzute un calendar al activităților specifice și sursa lor de finanțare, corelativ cu unele obligații ale Guvernului în acest context. De asemenea, în acord cu prevederile Regulamentului activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului, a fost prevăzută instituirea unui organism parlamentar de supraveghere și control al implementării măsurilor de aniversare stabilite de Guvern — Comisia specială a Camerei Deputaților și a Senatului dedicată Centenarului. Or, deși inexistente în forma inițiatorilor propunerii legislative, aceste texte nu fac decât să accentueze, într-o formă mult mai articulată, mai aplicată, ideea de bază a propunerii legislative, respectiv comemorarea și păstrarea în conștiința socială a evenimentelor istorice ce au marcat întregirea neamului românesc și Marea Unire din 1918.

39. Curtea observă că în același sens este și modificarea titlului propunerii legislative, de la „Legea Centenarului Marii Uniri de la 1 decembrie 1918” — ce dorea să marcheze împlinirea a 100 de ani de existență a României moderne (potrivit expunerii de motive) la „Legea privind Centenarul Războiului pentru Întregirea Neamului (1916—1918) și Centenarul Marii Uniri”, avându-se în vedere faptul remarcat, de altfel, și de Guvern în punctul său de vedere (cu trimitere la observații ale Academiei Române) că România modernă există ca urmare a unor evenimente care s-au desfășurat pe o perioadă mai lungă, premergătoare Marii Uniri din 1 decembrie 1918.

40. În consecință, Curtea observă, în privința scopului legii, că, deși forma finală a legii examinate, adoptate de Camera decizională — Camera Deputaților, cuprinde elemente suplimentare — cu o anumită semnificație cantitativă — față de cea adoptată de Senat, ca primă Cameră sesizată, completările aduse prin textele introduse nu fac decât să dea eficiență unor condiții constituționale și legale sau să recunoască anumite realități istorice, conferind actului normativ o mai clară și aplicată exprimare a ideii de bază a propunerii legislative originare, respectiv omagierea și păstrarea în conștiința socială a evenimentelor istorice ce au marcat întregirea neamului românesc și Marea Unire din 1918. Totodată, Curtea reține că extinderea scopului legii sau a măsurilor adoptate în sensul atingerii scopului vizat în procesul legislativ desfășurat în Camera decizională nu poate avea valențele unei încălcări a principiului bicameralismului. În aceste condiții, nu se poate vorbi despre o veritabilă deturnare a scopului inițial al legii, așa cum susțin autorii obiecției, ci de o mai clară și cuprinzătoare reglementare, de natură a dezvolta scopul original al propunerii legislative. Deși au o anumită pondere cantitativă, textele de lege introduse în procedura de legiferare a Camerei decizionale **nu au și semnificația unui aport cantitativ semnificativ**, de natură să determine încălcarea principiului bicameralismului prin întrunirea cumulativă a celor două condiții reținute în jurisprudența în materie a Curții: pe de o parte, existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și, pe de altă parte, existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului. Așadar, o propunere legislativă poate primi îmbunătățiri, atât de ordin formal, cât și în privința conținutului, fără a modifica, însă, substanțial forma și conținutul legii supuse adoptării, deoarece chiar prin aceste contribuții active ale fiecărei Camere se manifestă, în definitiv, rolul structurii bicamerale a Parlamentului în cadrul funcției sale de legislator suveran.

b) Criticile de neconstituționalitate intrinsecă

41. Autorii sesizării formulează criticile de neconstituționalitate intrinsecă prin raportare la prevederile art. 1 alin. (5), art. 94 lit. a) și ale art. 138 alin. (5) din Constituție, arătându-se, în esență, că legea supusă controlului nu respectă prevederile Legii nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, că excedează competenței exclusive a Președintelui României de a conferi decorații și titluri de onoare și, respectiv, că nu conține motivarea impactului financiar al măsurilor adoptate asupra bugetului de stat.

42. Analizând cuprinsul normativ al legii examinate, atât în litera, cât și în spiritul său, Curtea reține că aceasta are un scop comemorativ, și anume cinstirea unui eveniment istoric, legat de făurirea României ca stat național, unitar și modern. Obiectul legii constă în acordarea unor distincții (naționale și parlamentare) și medalii de onoare unor persoane fizice sau juridice care, prin activitatea lor, au contribuit, în mod susținut, la același deziderat cu al legii în sine: păstrarea vie în conștiința socială a memoriei acestui moment istoric reprezentat de Întregirea Neamului și Marea Unire de la 1 decembrie 1918.

43. Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 118 din 18 februarie 2014, reprezintă, potrivit art. 78, legea-cadru în materie. Potrivit acesteia, sistemul național de decorații cuprinde **decorații naționale** — ordine, cruci și medalii și **decorații pe domenii de activitate** — ordine și medalii civile, respectiv ordine și medalii militare (de pace sau de război). Acestea pot fi conferite cetățenilor români, unităților militare sau cetățenilor străini, pentru fapte deosebite, în acord cu scopul instituirii fiecărei decorații. Decorațiile sunt conferite de Președintele României, prin decret, în baza propunerilor de decorare individuale, iar propunerile de decorare se fac, potrivit art. 4 alin. (2) din lege, de către președintele Senatului sau de președintele Camerei Deputaților, pentru Președintele României, prim-ministru, senatori și deputați; prim-ministru, pentru membrii Guvernului; miniștri și conducătorii instituțiilor și organizațiilor centrale autonome, pentru persoanele din domeniul lor de activitate. Legea amintită stabilește, la art. 6, 7 și 8 denumirea ordinelor, a crucilor și medaliilor, precum și a crucilor comemorative (care compun categoria decorațiilor naționale, respectiv a decorațiilor civile și militare, acordate pe domenii de activitate), respectiv ierarhia acestora — art. 10, conferirea acestora — art. 11—22, brevetele — art. 23—29, modul de purtare — art. 30—50, retragerea decorațiilor și procedura prealabilă retragerii prin decret al Președintelui României — art. 51—59, precum și Cancelaria Ordinilor — art. 60—71.

44. Analizând dispozițiile Legii privind Centenarul Războiului pentru Întregirea Neamului (1916—1918) și Centenarul Marii Uniri, Curtea reține că aceasta instituie următoarele decorații: *2 tipuri de distincții naționale* — Medalia Comemorativă „Centenarul Războiului pentru Întregirea Neamului” [art. 1 lit. a)] și Medalia Aniversară „Centenarul Marii Uniri” [art. 1 lit. b)], care se conferă, prin decret, de către Președintele României, la propunerea motivată a președinților celor două Camere ale Parlamentului, a prim-ministrului, a președintelui Academiei Române sau a Departamentului pentru Cultură, Culte și Centenar din cadrul Administrației Prezidențiale; *2 tipuri de distincții parlamentare* — Medalia Parlamentară „România Centenară” (art. 2) și Distincția Parlamentară „100 de ani recunoștință” (art. 3) care se conferă, prin hotărâre, de către Parlamentul României, la propunerea Birourilor permanente reunite ale Camerei Deputaților și Senatului, și, respectiv, *2 tipuri de medalii de onoare* — Medalia de onoare „Loc al Războiului pentru Întregirea Neamului” [art. 4 alin. (1) lit. a)] și Medalia de onoare „Loc al Marii Uniri” [art. 4 alin. (1) lit. b)], care se acordă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea motivată a Academiei Române, a instituțiilor de învățământ superior, autorităților administrației publice centrale și locale, a

Departamentului CENTENAR din cadrul Guvernului României sau a Departamentului pentru Cultură, Culte și Centenar din cadrul Administrației Prezidențiale.

45. Analizând cele două acte normative, Curtea constată că legea supusă controlului de constituționalitate derogă, în mare parte, de la prevederile Legii nr. 29/2000. Aceasta nu modifică, dar nici nu completează în mod expres Legea nr. 29/2000, ci prevede instituirea unor distincții prilejuite de cele două mari evenimente istorice — Războiul pentru Întregirea Neamului 1916—1918 și Marea Unire de la 1 decembrie 1918. Așadar, date fiind scopul legii examinate și modalitățile specifice de îndeplinire a acestuia, astfel cum sunt reglementate de legea criticată, Curtea constată că aceasta din urmă are caracterul unei **legi speciale**, întrucât vizează exclusiv marcarea, prin modalități specifice, a 100 de ani de la Întregirea Neamului Românesc și de la Marea Unire de la 1 decembrie 1918. De asemenea, legea supusă controlului de constituționalitate are o existență de sine stătătoare, iar efectele sale juridice se întind pe o perioadă limitată de timp. Astfel, potrivit art. 5 din lege, Guvernul va elabora, anual, până la data de 30 noiembrie a anului anterior, pentru perioada 2018—2020, Programul Național de Aniversare a Centenarului, iar până la 30 iunie 2017 va elabora calendarul de activități din anul 2017 dedicate comemorării Războiului pentru Întregirea Neamului. Ulterior perioadei înscrise în textul său, această lege va deveni inaplicabilă, consumându-se, practic, scopul reglementării sale, scop raportat, din punct de vedere temporal, exclusiv la perioada istorică 1916—1918. Măsurile de atingere a acestui scop nu pot fi luate decât în perioada prescrisă în corpul legii, ulterior legea însăși pierzându-și efectele prin căderea în desuetudine. Or, legea, ca act normativ al autorității legiuitoare, urmărește reglementarea unor relații sociale cu o anumită stabilitate și consecvență în societate.

46. Curtea observă că legiuitorul poate institui, cu ocazia aniversării unor evenimente deosebite, decorații comemorative, în acest sens exemplificative fiind Legea nr. 68/1994 privind înființarea medaliei „Crucea comemorativă a celui de-al doilea război Mondial, 1941—1945” (republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 14 din 17 ianuarie 2000), Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/1999 privind instituirea medaliei comemorative „150 de ani de la nașterea lui Mihai Eminescu” (republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 45 din 26 ianuarie 2001) sau Legea nr. 8/2003 privind Ordinul Meritul Cultural și Medalia Meritul Cultural (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 77 din 6 februarie 2003). De asemenea, Curtea constată că, de regulă, sunt decorate persoane fizice române sau străine ori unități militare, însă pot fi decorate, în mod excepțional, de către Președintele României, regiile autonome, societățile comerciale cu capital de stat, mixt sau privat, de profil, din țară sau străinătate (Legea nr. 392/2004 privind Ordinul Meritul Industrial și Comercial și Medalia Meritul Industrial și Comercial, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 921 din 11 octombrie 2004), instituțiile publice de cultură din țară și din străinătate (Legea nr. 8/2003 privind Ordinul Meritul Cultural și Medalia Meritul Cultural), instituții și unități de învățământ (Legea nr. 220/2004 privind Ordinul Meritul pentru Învățământ și Medalia Meritul pentru Învățământ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 518 din 9 iunie 2004), institute naționale, regii autonome, agenții naționale și instituții publice de specialitate din țară sau din străinătate (Legea nr. 267/2004 privind Ordinul Meritul Agricol și Medalia Meritul Agricol, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 609 din 6 iulie 2004).

47. Spre deosebire de actele normative anterior enumerate, Curtea constată că, în cazul legii supuse controlului de constituționalitate, intenția legiuitorului constă în reglementarea posibilității și a altor autorități publice, în afara Președintelui României, de a conferi un alt tip de distincții sau medalii. În acest sens, Curtea reține, contrar criticilor de neconstituționalitate

formulate în motivarea sesizării, că nu poate fi interzis ca și Parlamentul, în calitate de unică autoritate legiuitoare și organ reprezentativ al poporului român, să acorde, cu anumite ocazii festive sau comemorative, anumite distincții, la fel cum nici Guvernului, în calitate de autoritate publică centrală care, alături de Președintele statului, exercită puterea executivă, nu îi poate fi refuzată această prerogativă. Intenția legiuitorului a fost ca și aceste autorități publice centrale să poată acorda autorităților publice omoloage din alte state distincții cu rol aniversar, fără ca prin această să fie știrbită autoritatea și prerogativa Președintelui de a acorda medalii și titluri de onoare, astfel cum prevede art. 94 lit. a) din Legea fundamentală.

48. De asemenea, un alt aspect de diferențiere față de Legea nr. 29/2000 sau față de actele normative prin care sunt înființate diferite medalii acordate cu prilejul unor evenimente ori merite deosebite constă în acela că, prin legea ce constituie obiectul controlului de constituționalitate, nu sunt prevăzute și anumite beneficii materiale, concrete pentru destinatarii respectivelor distincții sau medalii. Așa cum s-a arătat deja, distincțiile reglementate prin legea examinată urmăresc marcarea unui eveniment istoric de importanță majoră pentru nașterea statului român național, unitar și modern și reprezintă un simbol al recunoașterii meritelor pentru cinstirea istoriei naționale, fără a se încadra în rândul acelor decorații care asigură titularilor lor și anumite drepturi de natură patrimonială. Tocmai din acest motiv, legea nu conține nici prevederi referitoare la retragerea medaliilor și distincțiilor, de vreme ce sunt acordate în considerarea unui adevăr istoric, ce nu poate fi negat.

49. În concluzie, având în vedere calitatea de lege specială a actului normativ examinat, derogator de la normele legii generale, Curtea reține că nu se poate pune problema abaterii de la normele Legii nr. 29/2000, legea-cadru în materie, și, în consecință, nici a încălcării art. 1 alin. (5) sau a art. 94 lit. a) din Constituție.

50. În ce privește prevederile art. 138 alin. (5) din Constituție, invocate de autorii sesizării de neconstituționalitate, Curtea reamintește jurisprudența sa, din care rezultă, în principal, următoarele idei de principiu: art. 138 alin. (5) din Constituție impune stabilirea concomitentă atât a alocației bugetare, ce are semnificația unei cheltuieli, cât și a sursei de finanțare, ce are semnificația venitului necesar pentru suportarea ei, spre a evita consecințele negative, pe plan economic și social, ale stabilirii unei cheltuieli bugetare fără acoperire (a se vedea Decizia nr. 36 din 2 aprilie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 75 din 11 aprilie 1996); în textul Constituției se vorbește numai despre stabilirea sursei de finanțare înainte de aprobarea cheltuielii, iar nu despre obligativitatea indicării în lege a sursei respective (Decizia nr. 173 din 12 iunie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 9 iulie 2002, Decizia nr. 320 din 19 iunie 2013, publicată în Monitorul Oficial

al României, Partea I, nr. 411 din 8 iulie 2013, sau Decizia nr. 105 din 27 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 371 din 20 mai 2014); lipsa precizării expresive a sursei de finanțare nu presupune, implicit, inexistența sursei de finanțare (Decizia nr. 1.056 din 14 noiembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 802 din 23 noiembrie 2007, Decizia nr. 320 din 19 iunie 2013, precitată, Decizia nr. 1.092 din 15 octombrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 712 din 20 octombrie 2008, sau Decizia nr. 1.093 din 15 octombrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 711 din 20 octombrie 2008); în schimb, aprecierea caracterului suficient al resurselor financiare nu își are temeiul în art. 138 alin. (5) din Constituție, fiind o problemă exclusiv de oportunitate politică, ce privește, în esență, relațiile dintre Parlament și Guvern; art. 138 alin. (5) din Constituție nu se referă la existența *in concreto* a unor resurse financiare suficiente la momentul adoptării legii, ci la faptul ca acea cheltuială să fie previzionată în deplină cunoștință de cauză în bugetul de stat, pentru a putea fi acoperită în mod cert în cursul anului bugetar.

51. Față de jurisprudența constituțională în materie și raportat la prevederile actului normativ supus controlului de constituționalitate, Curtea constată că respectarea exigențelor impuse de art. 138 alin. (5) din Constituție rezultă cu evidentă. Astfel, art. 1 alin. (5), art. 2 alin. (4), art. 3 alin. (4), art. 4 alin. (6) și art. 6 alin. (1), (2) și (3) din legea examinată conțin referiri exacte cu privire la sursa de finanțare specifică fiecărei categorii de medalii, distincții sau manifestări prilejuite de evocarea Centenarului.

52. Totodată, Curtea remarcă, în acest context, că, prin punctul de vedere transmis Senatului și Camerei Deputaților, Guvernul a susținut adoptarea acestei inițiative legislative, anterior consultării unor instituții publice, inclusiv a Ministerului Finanțelor Publice, fără a avea vreo observație prin care să atragă atenția, la acel moment, asupra unui impact financiar deosebit, de natură a pune în pericol stabilitatea și execuția bugetară din anul în curs.

53. Cât privește dispozițiile art. 5 alin. (1) și art. 6 din legea examinată, acestea se referă la acțiuni înscrise în Programul Național de Aniversare a Centenarului corespunzătoare perioadei 2018—2020, urmând ca Guvernul, la elaborarea proiectului bugetului de stat aferent fiecărui an din această perioadă, să ia în considerare și necesarul financiar pe care îl implică aceste activități. În acest sens sunt și prevederile art. 6 alin. (2) din lege, potrivit cărora „*Guvernul României, prin Secretariatul General, va asigura cofinanțarea activităților prevăzute în Programul Național de Aniversare a Centenarului.*”

54. Având în vedere cele anterior arătate, Curtea constată că nu poate fi reținută critica de neconstituționalitate formulată prin raportare la prevederile art. 138 alin. (5) din Constituție.

55. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 146 lit. a) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 11 alin. (1) lit. A.a), al art. 15 alin. (1) și al art. 18 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, obiecția de neconstituționalitate și constată că Legea privind Centenarul Războiului pentru Întregirea Neamului (1916—1918) și Centenarul Marii Uniri este constituțională în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 5 iulie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent-șef,
Claudia-Margareta Krupenschi

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRĂRE

pentru aprobarea amplasamentului și declanșarea procedurii de expropriere a imobilelor proprietate privată care constituie coridorul de expropriere al lucrării de utilitate publică de interes național „Linia Electrică Aeriană 220 kV dublu circuit Ostrovu Mare — RET”

Având în vedere prevederile art. 2 alin. (3) lit. d¹) din Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 4 alin. (3) din Legea energiei electrice și gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere Ordinul ministrului economiei nr. 744/2017 privind aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții „Linia Electrică Aeriană (LEA) 220 kV dublu circuit (d.c.) Ostrovu Mare-RET”,

în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 5 alin. (1) din Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă amplasamentul lucrării de utilitate publică de interes național „Linia Electrică Aeriană 220 kV dublu circuit Ostrovu Mare — RET”, potrivit planului de amplasament/hărții topografice prevăzut(e) în anexa nr. 1*), conform variantei finale a studiului de fezabilitate.

Art. 2. — Se aprobă declanșarea procedurilor de expropriere a imobilelor proprietate privată care constituie coridorul de expropriere al lucrării de utilitate publică de interes național „Linia Electrică Aeriană, 220 kV dublu circuit Ostrovu Mare — RET”, expropriator fiind statul român, reprezentat de Ministerul Economiei, prin Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” — S.A.

Art. 3. — Se aprobă lista cuprinzând imobilele proprietate privată supuse exproprierii potrivit art. 2, situate pe coridorul de expropriere al lucrării de utilitate publică și de interes național prevăzut la art. 1, pe raza a 4 unități administrativ-teritoriale, astfel: în județul Mehedinți: comuna Gogoșu, comuna Gruia, comuna Jiana, orașul Vânju Mare, proprietarii sau deținătorii acestora, precum și sumele individuale aferente despăgubirilor, astfel cum este prevăzută în anexa nr. 2.

Art. 4. — Se aprobă sumele individuale estimate de către expropriator, aferente despăgubirilor pentru imobilele proprietate privată situate pe amplasamentul lucrării de utilitate publică și de interes național prevăzut la art. 1, pe raza a 4 unități administrativ-teritoriale, astfel: în județul Mehedinți: comuna Gogoșu, comuna Gruia, comuna Jiana, orașul Vânju Mare, în cuantum total de 384,70 lei, și se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Economiei, în limita prevederilor bugetare aprobate prin Legea bugetului de stat pe anul 2017 nr. 6/2017, cu modificările și completările ulterioare, anexa nr. 1

— capitolul 81.01 „Combustibili și energie” — titlul 55 „Alte transferuri”, alineatul 55.01.12 „Investiții ale agenților economici cu capital de stat”.

Art. 5. — Suma de 384,70 lei se virează de la bugetul de stat prin Ministerul Economiei, în termen de cel mult 30 de zile de la data solicitării, într-un cont bancar deschis pe numele Companiei Naționale de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” — S.A. la dispoziția proprietarilor de imobile, pentru lucrarea de utilitate publică și de interes național, în vederea efectuării despăgubirilor în cadrul procedurilor de expropriere, în condițiile legii.

Art. 6. — (1) Ministerul Economiei, prin Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” — S.A., răspunde de realitatea datelor înscrise în lista cuprinzând imobilele proprietate privată care constituie coridorul de expropriere al lucrării de utilitate publică de interes național, prevăzut la art. 1, de corectitudinea datelor înscrise în documentele care au stat la baza stabilirii acestora, precum și de modul de utilizare a sumei alocate, potrivit prevederilor prezentei hotărâri, în conformitate cu dispozițiile legale.

(2) Ministerul Economiei are obligația înscrierii în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului a imobilelor prevăzute la art. 3.

Art. 7. — Planul cu amplasamentul lucrării de utilitate publică și de interes național „Linia Electrică Aeriană 220 kV dublu circuit Ostrovu Mare — RET” se aduce la cunoștință publică prin afișare la sediile consiliilor locale implicate și, respectiv, prin afișare pe pagina proprie de internet a expropriatorului, potrivit legii.

Art. 8. — Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
MIHAI TUDOSE

Contrasemnează:
p. Ministrul economiei,
Petre Iulian Nicolescu,
secretar de stat
Viceprim-ministru, ministrul mediului,
Grațiana Leocadia Gavrilescu
Ministrul apelor și pădurilor,
Adriana-Doina Pană
Ministrul finanțelor publice,
Ionuț Mișa

București, 26 octombrie 2017.
Nr. 775.

*) Anexa nr. 1 se comunică persoanelor fizice și juridice interesate, la solicitarea acestora, de către Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” — S.A., care este depozitarul acesteia, imposibilitatea publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a hărții topografice fiind determinată de impedimente de natură tehnico-redacțională.

LISTA

cuprinzând imobilele proprietate privată supuse exproprierii, care constituie coridorul de expropriere al lucrării de utilitate publică de interes național „Linia Electrică Aeriană, 220 kV dublu circuit Ostrovu Mare — RET”

Nr. crt.	Județul	Unitatea administrativ-teritorială (UAT)	Denumire	Categorie	Nr. stâlp	Tarlaua	Parcela	Nume și prenume/Denumirea deținătorului terenului	Tip proprietate	Suprafața (mp)	Valoarea stabilită în vederea exproprierii (lei)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Mehedinți	Gogoșu	Teren intravilan	Fâneată	1	111	1	Consiliul Local Gogoșu	Privat	15	73,60
2	Mehedinți	Gogoșu	Teren extravilan	Arabil	4	174	13	Oprea Nicu	Privat	52	15,60
3	Mehedinți	Gogoșu	Teren extravilan	Arabil	4	174	13	S.C. SIG SILVEN	Privat	208	62,40
4	Mehedinți	Gruia	Teren extravilan	Arabil	8	43	A29	S.C. Agri Terenuri — S.A.	Privat	18	5,40
5	Mehedinți	Gruia	Teren extravilan	Arabil	9	43	A16	S.C. Agri Terenuri — S.A.	Privat	40	12,00
6	Mehedinți	Gogoșu	Teren extravilan	Arabil	15	147/1	2	Draghici E.	Privat	7	2,10
7	Mehedinți	Gogoșu	Teren extravilan	Arabil	20	138/2	7	Sima Elena	Privat	3	0,90
8	Mehedinți	Gogoșu	Teren extravilan	Arabil	23c	69	5	Poponea Dumitru	Privat	60	18,00
9	Mehedinți	Gogoșu	Teren extravilan	Arabil	23d	69	4	Circumarita Elena	Privat	53	15,90
10	Mehedinți	Gogoșu	Teren extravilan	Fâneată	25A	68	1	Găman Vasile	Privat	60	18,00
11	Mehedinți	Gogoșu	Teren extravilan	Fâneată	25B	68	1	Găman Vasile	Privat	60	18,00
12	Mehedinți	Gogoșu	Teren extravilan	Arabil	27n	67	2	Rusu Eugeniu	Privat	60	18,00
13	Mehedinți	Gogoșu	Teren extravilan	Arabil	28	55,66	1	Mazilescu Cristian	Privat	20	5,40
14	Mehedinți	Gogoșu	Teren extravilan	Arabil	29	64	3	Moise N. Angela/ Burileanu N. Florina	Privat	17	5,10
15	Mehedinți	Gogoșu	Teren extravilan	Arabil	32	55	1	Proprietar incert	Privat	40	11,70
16	Mehedinți	Jiana	Teren extravilan	Arabil	33	55,65	1	Mazilescu Cristian	Privat	20	6,00
17	Mehedinți	Jiana	Teren extravilan	Arabil	34	118	79	Goga Ion	Privat	18	5,40
18	Mehedinți	Jiana	Teren extravilan	Arabil	49	88	40	Simion Ion	Privat	11	3,30
19	Mehedinți	Jiana	Teren extravilan	Arabil	50	87	32	Bocse Dumitru	Privat	18	5,40
20	Mehedinți	Jiana	Teren extravilan	Arabil	51	85	44	Ragman Nicolae	Privat	18	5,40
21	Mehedinți	Jiana	Teren extravilan	Arabil	60	53,55,56	43	Burghel V.	Privat	20	6,00
22	Mehedinți	Vânju Mare	Teren extravilan	Arabil	83	13	50	Staicu Aura	Privat	18	5,40
23	Mehedinți	Vânju Mare	Teren extravilan	Arabil	84	25/5	35	Diga Constantin	Privat	18	5,40
24	Mehedinți	Vânju Mare	Teren extravilan	Arabil	84	25/5	36	Rugina Frisia	Privat	0	0,00
25	Mehedinți	Vânju Mare	Teren extravilan	Arabil	85	25/4	32	Cracea Iulian	Privat	6	1,80
26	Mehedinți	Vânju Mare	Teren extravilan	Arabil	85	25/4	33	Vlaasel Marius	Privat	9	2,70
27	Mehedinți	Vânju Mare	Teren extravilan	Arabil	86	25/2	12	Radoi Gheorghe	Privat	7	2,10
28	Mehedinți	Vânju Mare	Teren extravilan	Arabil	87	27/3	14	Murgu Angela	Privat	22	6,60
29	Mehedinți	Vânju Mare	Teren extravilan	Arabil	89	27/1	A27	Tantaru Mihai	Privat	23	6,90
30	Mehedinți	Vânju Mare	Teren extravilan	Arabil	90	28	42	Movileanu Nicolae; Movileanu Maria	Privat	18	5,40
31	Mehedinți	Vânju Mare	Teren extravilan	Arabil	92	28/2	19	Toader Valentin	Privat	32	9,60
32	Mehedinți	Vânju Mare	Teren extravilan	Arabil	93	31/2	19	Moldoveanu Ion	Privat	18	5,40
33	Mehedinți	Vânju Mare	Teren extravilan	Arabil	96	32/2	29	Raducan Constantin	Privat	14	4,20
34	Mehedinți	Vânju Mare	Teren extravilan	Arabil	96	32/2	30 + 31	Goldrag Constanta	Privat	5	1,50
35	Mehedinți	Vânju Mare	Teren extravilan	Arabil	99	33	38	S.C. ROSWISS — S.R.L.	Privat	47	14,10

TOTAL: 384,70

ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

REGULAMENT

pentru modificarea și completarea Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 3/2016 privind criteriile aplicabile și procedura pentru evaluarea prudențială a achizițiilor și majorărilor participațiilor la entitățile reglementate de Autoritatea de Supraveghere Financiară

În conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1), art. 3 alin. (1) lit. b) și art. 6 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 8 alin. (8), art. 43—48 și art. 179 alin. (4) din Legea nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare, cu modificările ulterioare, ale art. 8 alin. (1) lit. h), art. 126 alin. (1) lit. c), art. 148 alin. (1) lit. f) și art. 159 alin. (3) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 62 alin. (3) și (4), art. 63 alin. (1) și (2), art. 68, art. 70 lit. f), art. 72 alin. (2) lit. b)—f) din Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 4 alin. (3) lit. b)—f) și alin. (4), art. 19 și art. 21 alin. (3) și (4) din Legea nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 9 alin. (1) lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 32/2012 privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare și societățile de administrare a investițiilor, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 297/2004 privind piața de capital, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 10/2015, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 7 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 74/2015 privind administratorii de fonduri de investiții alternative, cu modificările și completările ulterioare,

în urma deliberărilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară din ședința din data de 18.10.2017,

Autoritatea de Supraveghere Financiară emite prezentul regulament.

Art. I. — Regulamentul Autorității de Supraveghere Financiară nr. 3/2016 privind criteriile aplicabile și procedura pentru evaluarea prudențială a achizițiilor și majorărilor participațiilor la entitățile reglementate de Autoritatea de Supraveghere Financiară, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 251 din 5 aprilie 2016, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2 alineatul (1), litera a) va avea următorul cuprins:

„a) potențialilor achizitori și acționarilor semnificativi din cadrul societăților de servicii de investiții financiare, societăților de administrare a investițiilor, administratorilor fondurilor de investiții alternative, contrapărții centrale, societăților de asigurare și/sau reasigurare și societăților de administrare a vehiculelor investiționale;”

2. La articolul 4 alineatul (2), punctele 12 și 18 vor avea următorul cuprins:

„12. *influență semnificativă* — se consideră că un potențial achizitor exercită o influență semnificativă atunci când deținerile sale, deși sub pragul de 10%, respectiv 5% în cazul depozitarului central și 20% în cazul operatorului de piață, îi permit să exercite o influență importantă asupra administrării entității reglementate, cum ar fi faptul de a avea un reprezentant în consiliul de administrație; deținerile sub 10% se supun cerințelor de aprobare, de la caz la caz, în funcție de structura acționariatului entității reglementate și de implicarea concretă a achizitorului în administrarea acesteia;

18. *persoane care acționează concertat* — două sau mai multe persoane legate printr-un acord implicit sau explicit încheiat între acestea și care intenționează să exercite o influență semnificativă, direct sau indirect, asupra entității reglementate; acordul poate fi încheiat în formă scrisă, verbală sau se manifestă doar în fapt sau dacă persoanele sunt legate între ele în orice alt mod;”

3. La articolul 6 alineatul (1), partea introductivă și literele a), c) și d) vor avea următorul cuprins:

„Art. 6. — (1) În scopul prezentului regulament, pentru determinarea acțiunii concertate pot fi luate în considerare, în special, următoarele situații:

a) existența unor acorduri de colaborare între acționari în materie de guvernare corporativă, cu excepția contractelor de vânzare-cumpărare pure, a contractelor cu drept de covânzare și de forțare a vânzării și a drepturilor statutare de preempțiune pure;

c) dacă potențialul achizitor deține o poziție în structura de conducere a entității reglementate sau are capacitatea de a desemna o persoană care să ocupe o asemenea poziție;

d) relația dintre entitățile din cadrul aceluiași grup, cu excepția situațiilor care îndeplinesc criteriile de independență prevăzute la art. 116 alin. (9) sau, dacă este cazul, alin. (10) din Regulamentul nr. 1/2006;”

4. La articolul 6, după alineatul (3) se introduc două noi alineate, alineatele (4) și (5), cu următorul cuprins:

„(4) Determinarea acțiunii concertate poate avea loc și în cazul în care, deși nu a fost transmis un proiect de achiziție și de aprobare a acționarilor semnificativi, în baza evaluării situațiilor menționate la alin. (1), există indicii cu privire la o posibilă acțiune concertată. Existența unui anumit factor nu conduce în mod automat la concluzia potrivit căreia persoanele vizate acționează în mod concertat.

(5) În procesul de analiză pentru determinarea acțiunii concertate se iau în considerare și următoarele principii:

a) procesul de evaluare în vederea aprobării achizițiilor sau a majorărilor participațiilor calificate nu împiedică cooperarea dintre acționarii care au obiectivul de a exercita o bună guvernare corporativă;

b) pentru a determina dacă acționarii care cooperează acționează în mod concertat, A.S.F. efectuează o analiză de la caz la caz și evaluează fiecare caz pe fond, urmărind dacă există date, pe lângă implicarea acționarilor în orice activitate dintre cele menționate la alin. (3), care să indice faptul că acționarii ar trebui considerați persoane care acționează în mod concertat;

c) dacă acționarii cooperează angajându-se într-o activitate care nu este inclusă la alin. (3), acest fapt, în sine, nu este interpretat în sensul că persoanele respective acționează în mod concertat.”

5. La articolul 7, după litera e) se introduc trei noi litere, literele f)—h), cu următorul cuprins:

„f) existența unor tranzacții importante și regulate între potențialul achizitor și entitatea reglementată;

g) relația fiecărui acționar cu entitatea reglementată;

h) existența unor relații între potențialul achizitor, acționarii existenți și a oricărui acord între acționari care i-ar permite potențialului achizitor să exercite o influență semnificativă.”

6. La articolul 7 se introduc două noi alineate, alineatele (2) și (3), cu următorul cuprins:

„(2) Achiziția propusă sau majorarea unei participații care nu se ridică la 10% din capital sau din drepturile de vot ale entității reglementate este supusă unei solicitări de aprobare și de evaluare prudentială prealabilă, dacă o astfel de participație i-ar permite potențialului achizitor să exercite o influență semnificativă asupra conducerii entității reglementate, chiar dacă influența respectivă este sau nu exercitată.

(3) Pentru a evalua dacă se poate exercita o influență semnificativă, A.S.F. ia în considerare toate faptele și circumstanțele relevante, incluzând pe cele menționate la alin. (1).”

7. Articolul 8 va avea următorul cuprins:

„Art. 8. — (1) Participația calificată indirectă se stabilește atunci când:

a) o persoană fizică sau juridică achiziționează sau majorează o participație directă sau indirectă a unui acționar existent care deține o participație calificată; sau

b) o persoană fizică sau juridică are o participație directă sau indirectă a unei persoane care intenționează să achiziționeze sau să își majoreze o participație directă la entitatea reglementată.

(2) Evaluarea și determinarea mărimii unei participații calificate indirecte pentru fiecare persoană menționată la alin. (1) se efectuează prin aplicarea în ordine succesivă, pentru fiecare deținere din lanțul de participații, a următoarelor două criterii:

a) criteriul pentru stabilirea poziției de control;

b) criteriul de multiplicare.

(3) Criteriul de multiplicare se aplică în situația în care, în urma aplicării criteriului prevăzut la alin. (2) lit. a), se stabilește că persoana relevantă nu exercită sau nu dobândește, în mod direct sau indirect, controlul asupra unui acționar existent sau asupra unui potențial achizitor al unei participații calificate în cadrul entității reglementate.”

8. După articolul 8 se introduc trei noi articole, articolele 8¹—8³, cu următorul cuprins:

„Art. 8¹. — (1) O persoană fizică sau juridică este considerată achizitor indirect al unei participații calificate dacă prin aplicarea criteriului pentru determinarea poziției de control se stabilește că aceasta:

a) dobândește, în mod direct sau indirect, controlul asupra unui acționar existent deținător al unei participații calificate în cadrul entității reglementate, indiferent dacă o astfel de participație existentă este directă sau indirectă; sau

b) controlează, în mod direct sau indirect, potențialul achizitor direct al unei participații calificate în cadrul unei entități reglementate.

(2) În aplicarea prevederilor alin. (1) determinarea achizitorilor indirecti include beneficiarul real.

Art. 8². — (1) Aplicarea criteriului de multiplicare pentru a evalua dacă o participație calificată este achiziționată în mod indirect constă în înmulțirea procentajelor participațiilor existente în cadrul fiecărui nivel al lanțului de participații, începând prin înmulțirea participației deținute în mod direct la entitatea reglementată cu participația aflată la nivelul imediat superior și continuând în sus pe lanțul deținerilor până când rezultatul înmulțirii continuă să fie 10% sau mai mult; rezultatul

multiplicărilor reprezintă dimensiunea deținerii indirecte a persoanei aflate la nivel imediat superior în lanțul participațiilor.

(2) Participația calificată determinată conform alin. (1) este considerată achiziționată indirect:

a) de fiecare persoană pentru care rezultatul înmulțirii este de 10% sau mai mult; și

b) de toate persoanele care dețin, direct sau indirect, controlul asupra persoanei sau persoanelor identificate în temeiul aplicării criteriului de multiplicare în conformitate cu lit. a).

Art. 8³. — Determinarea achizițiilor indirecte de participații calificate, în conformitate cu prevederile art. 8, 8¹ și 8², se efectuează conform exemplelor prezentate în anexa nr. 4.”

9. Articolul 9 va avea următorul cuprins:

„Art. 9. — Fără a aduce atingere aplicării prevederilor art. 10 alin. (1) și art. 12, indiferent de aplicarea criteriului de control sau de multiplicare, atunci când achizitorii indirecti sunt entități reglementate și supravegheate, iar A.S.F. se află deja în posesia informațiilor actualizate, A.S.F. poate considera suficient, având în vedere circumstanțele speciale ale cazului, să evalueze pe deplin, pe lângă potențialul achizitor direct, doar persoana sau persoanele cu poziții de control aflate în vârful lanțului de participații.”

10. La articolul 10, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alineatul (4¹), cu următorul cuprins:

„(4¹) A.S.F. evaluează dacă potențialul achizitor a adoptat decizia de a achiziționa în baza a cel puțin următoarelor considerente:

a) dacă potențialul achizitor avea cunoștință sau, având în vedere informațiile la care putea avea acces, ar fi trebuit să aibă cunoștință de achiziția/majorarea unei participații calificate și de tranzacția pe care a declanșat-o; și

b) dacă potențialul achizitor are capacitatea de a influența, de a obiecta sau de a preveni potențiala achiziție sau majorare a unei participații calificate.”

11. La articolul 12, după alineatul (4) se introduc două noi alineate, alineatele (5) și (6), cu următorul cuprins:

„(5) În situația prevăzută la art. 8¹ alin. (1) lit. a), acționarul existent al unei participații calificate nu trimite A.S.F. proiectul de achiziție.

(6) A.S.F. permite persoanei sau persoanelor aflate în vârful lanțului de control să trimită notificarea prealabilă și în numele titularilor intermediari.”

12. Articolul 13 va avea următorul cuprins:

„Art. 13. — Entitățile reglementate au obligația de a ține o evidență care să le permită identificarea persoanelor care dețin participații calificate sau exercită o influență semnificativă și de a solicita acționarilor lor, indiferent de cota de participare, informațiile necesare în vederea încadrării acestora în categoria persoanelor care dețin, direct sau indirect, individual sau concertat, participații calificate sau a acționarilor care exercită o influență semnificativă.”

13. La articolul 20, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) La evaluarea integrității potențialului achizitor, se au în vedere, în măsura în care prezintă relevanță, în sensul că pot induce dubii cu privire la îndeplinirea criteriului, cel puțin următoarele:

a) condamnarea sau urmărirea penală în cazul unei infracțiuni penale, în special:

(i) infracțiuni în virtutea legii aplicabile în domeniul bancar, financiar, al instrumentelor și investițiilor financiare și al asigurărilor sau referitoare la piețele aferente instrumentelor financiare sau instrumentelor de plată;

(ii) infracțiuni de fals, fraudă sau infracțiuni financiare, inclusiv spălare de bani și finanțarea terorismului,

manipulările pieței, utilizarea abuzivă a informațiilor privilegiate, camătă și corupție;

(iii) infracțiuni privind regimul fiscal;

(iv) alte infracțiuni prevăzute de legislația privind societățile, falimentul, insolvența sau protecția consumatorului;

b) orice concluzii relevante în urma controalelor desfășurate la fața locului și de la distanță, a investigațiilor sau a măsurilor de punere în aplicare a legii, în măsura în care se referă direct sau indirect la potențialul achizitor, în legătură cu nivelul participațiilor sau cu poziția de control și cu impunerea sancțiunilor administrative pentru încălcarea prevederilor referitoare la activitățile din domeniul bancar, financiar, al instrumentelor și investițiilor financiare și al asigurărilor sau referitoare la piețele aferente instrumentelor financiare sau instrumentelor de plată sau cu privire la orice acte normative sau alte aspecte referitoare la serviciile financiare prevăzute la lit. a);

c) acțiuni de punere în aplicare a legii din partea oricăror altor organe de reglementare sau profesionale pentru nerespectarea oricăror prevederi relevante;

d) oricare alte informații din surse certe și credibile relevante în acest context.”

14. La articolul 20, după alineatul (5) se introduce un nou alineat, alineatul (6), cu următorul cuprins:

„(6) Atunci când există indicii sau informații care pun la îndoială integritatea, de exemplu, existența, unor evenimente nefavorabile referitoare la potențialul achizitor, posibile delictе, rapoarte ostile în media și acuzații, potențialul achizitor prezintă documente care dovedesc că nu au avut loc astfel de evenimente, confirmări din partea altor autorități naționale sau din alte state.”

15. La articolul 21, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) La evaluarea cerințelor privind competența profesională se ține cont de particularitățile fiecărui caz, în special de nivelul participației care urmează a fi deținută și de gradul de implicare preconizat al potențialului achizitor în administrarea și conducerea entității reglementate respective sau dacă achiziția este realizată doar pentru scopuri investiționale.”

16. La articolul 24, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (11), cu următorul cuprins:

„(11) Prevederile alin. (1) sunt aplicabile dacă nu există dovezi noi sau revizuite care ar putea să ridice preocupări justificate privind competențele profesionale ale potențialului achizitor, luând în considerare dimensiunea și complexitatea entității reglementate vizate; eligibilitatea potențialului achizitor de a controla o entitate reglementată cu obiect de activitate restrâns sau cu o cifră de afaceri mică se reanalizează inclusiv în situația în care acesta ar intenționa să controleze o entitate considerabil mai mare.”

17. După articolul 26 se introduce un nou articol, articolul 26¹, cu următorul cuprins:

„Art. 26¹. — (1) Mecanismele financiare introduse de potențialul achizitor pentru a finanța achiziția sau relațiile financiare existente între potențialul achizitor și entitatea reglementată pot exista numai în măsura în care sunt evitate conflictele de interese care ar putea să afecteze entitatea reglementată.

(2) Profunzimea evaluării solidității financiare a potențialului achizitor este legată de posibila influență a potențialului achizitor, de natura potențialului achizitor și de natura achiziției astfel cum este prevăzut la art. 37¹.

(3) În funcție de caracteristicile achiziției, A.S.F. poate diferenția profunzimea și metodele de analiză luând în considerare diferența dintre situațiile în care achiziția produce sau nu o schimbare în controlul entității reglementate.”

18. La articolul 29, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Fondurile utilizate pentru participarea la capital trebuie să provină din surse licite, iar mecanismul de finanțare să fie transparent, scop în care:

a) fondurile utilizate pentru achiziția propusă să fie virate prin intermediul unor instituții de credit sau instituții financiare care sunt supravegheate efectiv în vederea combaterii spălării banilor și finanțării terorismului de autoritățile competente din Uniunea Europeană sau din țările terțe considerate ca având sisteme echivalente celor din Uniunea Europeană de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului;

b) potențialul achizitor să furnizeze informații certe și credibile privind activitatea care a produs fondurile, precum și orice alte informații necesare în acest sens, inclusiv, după caz, istoricul activităților economice ale acestuia și schema financiară, în conformitate cu valoarea acordului de tranzacționare;

c) informațiile furnizate de potențialul achizitor trebuie să fie prezentate într-o formă documentată, astfel încât să nu existe neclarități privind originea și transferul fondurilor.”

19. La articolul 31, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Pentru persoanele juridice care intră sub incidența prevederilor prezentului regulament se prezintă, suplimentar celor menționate la alin. (1), următoarele documente și informații:

a) certificat constatator eliberat de oficiul registrului comerțului sau orice alt document oficial echivalent eliberat de autoritatea similară din țara de origine, care să ateste cel puțin denumirea, data înmatriculării, persoanele împuternicite legal să reprezinte persoana juridică și obiectul de activitate al acesteia;

b) în cazul persoanelor juridice care fac parte dintr-un grup:

(i) copii de pe ultimele 3 situații financiare anuale individuale auditate însoțite de raportul detaliat al auditorului financiar și, după caz, și cele la nivelul perimetrului de consolidare contabilă din care face parte acționarul, întocmite conform Standardelor internaționale de raportare financiară sau unor reglementări conforme cu directivele contabile europene și depuse la organele competente;

(ii) analiza perimetrului supravegherii consolidate a entității reglementate și a grupului de care ar aparține după achiziția propusă; analiza trebuie să cuprindă informații despre entitățile grupului care ar fi incluse în sfera de aplicare a cerințelor privind supravegherea consolidată după achiziția propusă și nivelurile din cadrul grupului la care aceste cerințe s-ar aplica pe bază integrală sau subconsolidată;

(iii) analiza privind impactul achiziției propuse, inclusiv ca urmare a legăturilor strânse ale potențialului achizitor cu entitatea reglementată, asupra capacității entității reglementate de a continua să furnizeze informații corecte și în timp util A.S.F.;

c) în cazul potențialilor achizitori din state terțe:

(i) certificat de bonitate financiară sau un document echivalent furnizat de autoritatea de supraveghere din statul de origine;

(ii) declarație de la autoritatea de supraveghere din sectorul financiar, conform căreia nu există obstacole sau limitări privind furnizarea informațiilor necesare pentru supravegherea entității reglementate vizate, dacă este disponibilă;

(iii) informații generale privind regimul de reglementare al statului terț aplicabil potențialului achizitor;

d) pentru persoanele care exercită responsabilități de conducere a acționarului, documentele menționate la alin. (3);

e) hotărârea organului statutar al potențialului achizitor cu privire la aprobarea achiziției.”

20. La articolul 33 alineatul (5), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) achiziția propusă urmează să se realizeze printr-o tranzacție intragrup în cadrul grupului unui acționar existent fără să aibă loc o modificare reală sau substanțială a deținătorului direct ori indirect al entității reglementate sau a influenței pe care grupul o exercită în entitatea reglementată; în acest caz sunt furnizate informații adecvate care să permită evaluarea proiectului de achiziție, fără a fi necesară o reevaluare a întregului grup; evaluarea se limitează doar la schimbările care au avut loc de la data ultimei evaluări;”

21. După articolul 37 se introduce un nou articol, articolul 37¹, cu următorul cuprins:

„Art. 37¹. — (1) Pentru evitarea unor întârzieri în furnizarea informațiilor necesare în cadrul procesului de aprobare, inclusiv a unor solicitări suplimentare de informații, în anticiparea unei cereri de aprobare formale, se poate solicita A.S.F. organizarea unor întâlniri preliminare în vederea prezentării și clarificării elementelor legate de proiectul de achiziție propus, în special dacă acesta prezintă tranzacții complexe și semnificative care pot include:

- a) tranzacții în care potențialul achizitor sau entitatea reglementată vizată are o structură complexă de grup;
- b) tranzacții transfrontaliere;
- c) tranzacții care implică propuneri de schimbări semnificative ale planului de afaceri sau ale strategiei entității reglementate; și
- d) tranzacții care implică folosirea de finanțări ale datorilor semnificative.

(2) În situația aplicării prevederilor alin. (1), contactele în faza de prenotificare se concentrează pe informațiile ce vor fi cerute de A.S.F. pentru a începe evaluarea unei achiziții sau majorarea unei participații calificate.

(3) În cazul tranzacțiilor transfrontaliere care presupun mai multe notificări ale achizițiilor de participații calificate în interiorul Uniunii Europene, în cazul în care A.S.F. este autoritatea de supraveghere a entității reglementate care reprezintă societatea-mamă, A.S.F. colaborează cu celelalte autorități de supraveghere cu scopul, dacă este posibil, de a alinia procesul de notificare și evaluare.”

22. La anexa nr. 1 secțiunea 1 subsecțiunea 1.1 punctul 8, litera b) va avea următorul cuprins:

„b) persoanele împuternicite să exercite drepturile de vot în legătură cu entitatea reglementată vizată în oricare dintre următoarele cazuri sau într-o combinație de cazuri:

- (i) drepturile de vot ale unui terț cu care persoana sau entitatea respectivă a încheiat un contract, care îi obligă să adopte, prin exercitarea concertată a drepturilor de vot pe care le au, o politică comună de durată privind administrarea emitentului în cauză
- (ii) drepturile de vot ale unui terț în conformitate cu un contract încheiat cu persoana sau entitatea respectivă privind transferul temporar cu titlu oneros al drepturilor de vot în cauză
- (iii) drepturile de vot aferente acțiunilor depuse ca garanție pe lângă acea persoană sau entitate, cu condiția ca persoana sau entitatea respectivă să controleze drepturile de vot și să își exprime intenția de a le exercita
- (iv) drepturile de vot aferente acțiunilor pentru care persoana sau entitatea în cauză are uzufructul.....;
- (v) drepturile de vot deținute sau care pot fi exercitate în temeiul pct. (i)—(iv) printr-o entitate controlată de persoana sau entitatea respectivă

(vi) drepturile de vot aferente acțiunilor depuse pe lângă acea persoană sau entitate pe care persoana sau entitatea în cauză le poate exercita la propria alegere, în absența unor instrucțiuni specifice de la acționari.....;

(vii) drepturile de vot deținute de un terț în nume propriu în numele persoanei sau entității respective.....;

(viii) drepturile de vot pe care persoana sau entitatea respectivă le poate exercita în calitate de intermediar, atunci când persoana sau entitatea respectivă poate exercita drepturile de vot la propria alegere, în absența unor instrucțiuni specifice de la acționari.....”

23. La anexa nr. 1 secțiunea 1 subsecțiunea 1.2 punctul 5, după litera c) se introduce o nouă literă, litera d), cu următorul cuprins:

„d) concedierea dintr-o poziție de încredere, relație fiduciară sau situație similară:

- (i) orice persoană care administrează efectiv activitatea economică a potențialului achizitor
- (ii) orice acționar care exercită o influență semnificativă asupra potențialului achizitor.....”

24. La anexa nr. 1 secțiunea 1 subsecțiunea 1.2 punctul 8, litera b) va avea următorul cuprins:

„b) persoanele împuternicite să exercite drepturile de vot în legătură cu entitatea reglementată vizată în oricare dintre următoarele cazuri sau într-o combinație de cazuri:

- (i) drepturile de vot ale unui terț cu care persoana sau entitatea respectivă a încheiat un contract, care îi obligă să adopte, prin exercitarea concertată a drepturilor de vot pe care le au, o politică comună de durată privind administrarea emitentului în cauză
- (ii) drepturile de vot ale unui terț în conformitate cu un contract încheiat cu persoana sau entitatea respectivă privind transferul temporar cu titlu oneros al drepturilor de vot în cauză
- (iii) drepturile de vot aferente acțiunilor depuse ca garanție pe lângă acea persoană sau entitate, cu condiția ca persoana sau entitatea respectivă să controleze drepturile de vot și să își exprime intenția de a le exercita
- (iv) drepturile de vot aferente acțiunilor pentru care persoana sau entitatea în cauză are uzufructul
- (v) drepturile de vot deținute sau care pot fi exercitate în temeiul pct. (i)—(iv) printr-o entitate controlată de persoana sau entitatea respectivă
- (vi) drepturile de vot aferente acțiunilor depuse pe lângă acea persoană sau entitate pe care persoana sau entitatea în cauză le poate exercita la propria alegere, în absența unor instrucțiuni specifice de la acționari.....;
- (vii) drepturile de vot deținute de un terț în nume propriu în numele persoanei sau entității respective
- (viii) drepturile de vot pe care persoana sau entitatea respectivă le poate exercita în calitate de intermediar, atunci când persoana sau entitatea respectivă poate exercita drepturile de vot la propria alegere, în absența unor instrucțiuni specifice

25. La anexa nr. 1 secțiunea 1 subsecțiunea 1.2 punctul 9, literele c) și d) se abrogă.

26. La anexa nr. 1 secțiunea 1, subsecțiunea 1.2 punctul 10, după litera f) se introduce o nouă literă, litera g), cu următorul cuprins:

„g) informații privind relațiile dintre entitățile financiare ale grupului și alte entități nefinanciare ale grupului.”

27. La anexa nr. 1 secțiunea 1, după subsecțiunea 1.3 se introduc două noi subsecțiuni, subsecțiunile 1.4 și 1.5, cu următorul cuprins:

„SUBSECȚIUNEA 1.4.

Potențialul achizitor — fond suveran de investiții

1. Denumirea ministerului sau departamentului guvernamental însărcinat cu definirea politicii de investiții a fondului
2. Detaliile politicii de investiții și orice restricții referitoare la investiții
3. Numele și poziția persoanelor responsabile cu luarea deciziilor investiționale în cadrul fondului
4. Detalii ale oricărei influențe exercitate de ministerul sau departamentul guvernamental identificat asupra operațiunilor zilnice ale fondului și entității reglementate vizate

SUBSECȚIUNEA 1.5.

Potențialul achizitor — fond de investiții cu capital privat (private equity) și fond de investiții speculativ (hedge fund)

1. Descrierea detaliată a performanței achizițiilor anterioare de participatii calificate în instituții financiare ale potențialului achizitor
2. Detalii ale politicii de investiții ale potențialului achizitor și ale restricțiilor privind investițiile, inclusiv detalii în ceea ce privește monitorizarea investițiilor, factorii avuți în vedere de potențialul

achizitor pentru decizia investițională referitoare la entitatea reglementată vizată și factorii care ar declanșa schimbări în strategia de dezinvestire a potențialului achizitor

3. Procesul de luare a deciziilor investiționale ale potențialului achizitor, inclusiv numele și poziția persoanelor responsabile cu luarea unor astfel de decizii

4. Descrierea detaliată a procedurilor de combatere a spălării banilor ale potențialului achizitor și a cadrului legal de combatere a spălării banilor

28. La anexa nr. 1, ultimul paragraf va avea următorul cuprins:

„Subsemnatul, cunoscând prevederile art. 326 din Codul penal privind falsul în declarații, declar pe propria răspundere că toate informațiile și documentele transmise A.S.F. sunt complete și conforme cu realitatea și că nu există alte aspecte relevante pentru a facilita evaluarea prezentei cereri de către A.S.F. Totodată, mă angajez să comunic de îndată A.S.F. toate modificările privind documentele și informațiile furnizate în cadrul proiectului de achiziție.”

29. La anexa nr. 2 secțiunea 1 punctul 1, literele c) și d) se abrogă.

30. După anexa nr. 3 se introduce o nouă anexă, anexa nr. 4, având cuprinsul prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul regulament.

Art. II. — Prezentul regulament se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data publicării acestuia.

Președintele Autorității de Supraveghere Financiară,

Leonardo Badea

București, 19 octombrie 2017.

Nr. 11.

ANEXĂ

(Anexa nr. 4 la Regulamentul nr. 3/2016)

Exemple¹ practice de stabilire a achizițiilor de participatii indirecte

Exemplul 1:

În figura 1, în urma preluării controlului de către C asupra lui B, în conformitate cu criteriul de control prevăzut la art. 8¹ din Regulamentul Autorității de Supraveghere Financiară nr. 3/2016 privind criteriile aplicabile și procedura pentru evaluarea prudențială a achizițiilor și majorărilor participațiilor la entitățile reglementate de Autoritatea de Supraveghere Financiară, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare *Regulamentul Autorității de Supraveghere Financiară nr. 3/2016*, se consideră că C achiziționează indirect o participație calificată în întreprinderea-țintă, având în vedere că entitatea controlată, B, deține o participație calificată de 10% în T. Toate celelalte persoane care dețin, direct sau indirect, controlul asupra C, în conformitate cu criteriul de control prevăzut la art. 8¹ din Regulamentul Autorității de Supraveghere Financiară nr. 3/2016, se consideră că achiziționează indirect o participație calificată în întreprinderea-țintă, iar mărimea participației achiziționate de către C și de către fiecare persoană trebuie considerată egală cu 10%.

Nu este necesar să se aplice criteriul de înmulțire, astfel cum este descris la art. 8² din Regulamentul Autorității de Supraveghere Financiară nr. 3/2016.

Exemplul 2:

În figura 2, C nu preia controlul asupra B, prin urmare, în conformitate cu criteriul de control prevăzut la art. 8¹ din Regulamentul Autorității de Supraveghere Financiară nr. 3/2016, nu se consideră că se achiziționează nicio participație calificată.

Pentru a evalua dacă vreo participație calificată este achiziționată indirect trebuie să se testeze criteriul de înmulțire. Pentru aceasta, procentul participației achiziționate de C în B trebuie înmulțit cu procentul participației lui B în T (49% x 100%). Întrucât rezultatul este 49%, se consideră că participația calificată a fost achiziționată indirect de C. Având în vedere aplicarea art. 8² din Regulamentul Autorității de Supraveghere Financiară nr. 3/2016 trebuie să se considere că C și orice persoană sau persoane care dețin, direct sau indirect, controlul asupra C achiziționează în mod indirect o participație calificată egală cu 49%. Criteriul de înmulțire trebuie aplicat acționarilor din C, care nu dețin controlul asupra C, începând de la baza lanțului de participatii, fiind participația directă în întreprinderea-țintă.

¹ Pentru a simplifica exemplele, se presupune că se dobândește controlul doar dacă mărimea participației achiziționate este mai mare de 50% (deși controlul poate fi dobândit cu o participație mai mică). În plus, se presupune că nu se dobândește nicio influență considerabilă, ceea ce e puțin probabil în practică, în exemplele date. În primele trei exemple, „T” reprezintă întreprinderea-țintă, iar entitatea aflată în vârful lanțului din figuri, respectiv „C” în figurile 1 și 2 și „D” în figura 3, este potențialul achizitor. Persoanele care dețin controlul asupra potențialului achizitor indirect nu apar în figuri, dar sunt luate în considerare în exemple. Al patrulea scenariu prezintă un exemplu concret al metodei de calculare a participațiilor indirecte într-o structură mai complexă.

Exemplul 3:

În figura 3, D nu preia controlul asupra C, prin urmare, în conformitate cu criteriul de control, participația calificată nu este achiziționată indirect. Pentru a evalua dacă D trebuie considerat achizitor indirect al participației calificate în T, trebuie să se aplice criteriul de multiplicare, ceea ce presupune înmulțirea procentelor participațiilor la nivelul lanțului de participații (adică participația lui D în C, participația lui C în B și

participația lui B în T). Întrucât rezultatul este 10,2%, se consideră că participația calificată în T a fost achiziționată indirect de D. Având în vedere aplicarea art. 82 din Regulamentul Autorității de Supraveghere Financiară nr. 3/2016, trebuie să se considere că C și orice persoană sau persoane care dețin, direct sau indirect, controlul asupra D achiziționează în mod indirect o participație calificată egală cu 10,2%.

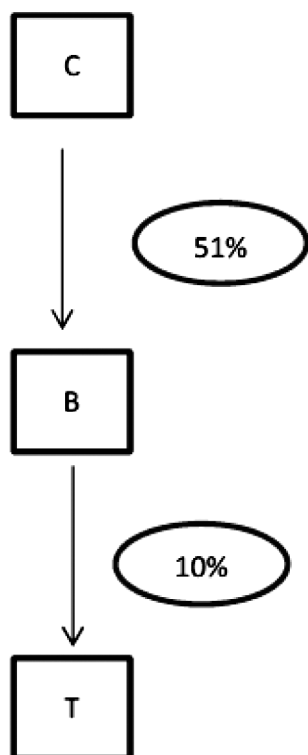
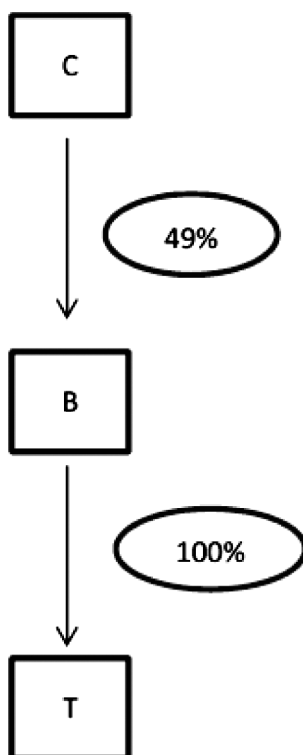
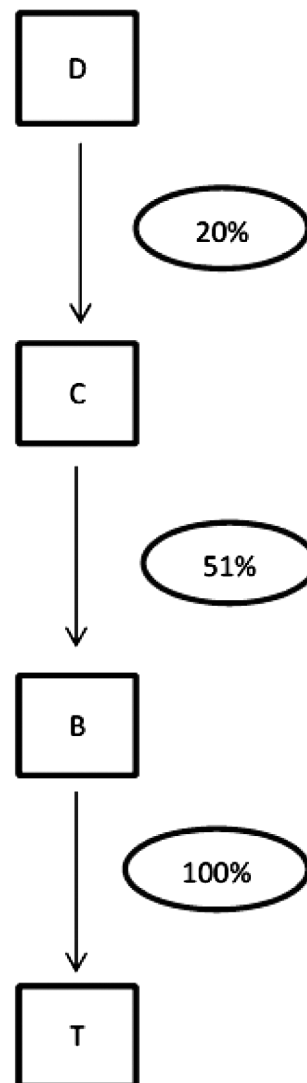
Figura 1*)**Figura 2*)****Figura 3*)****Exemplul 4:**

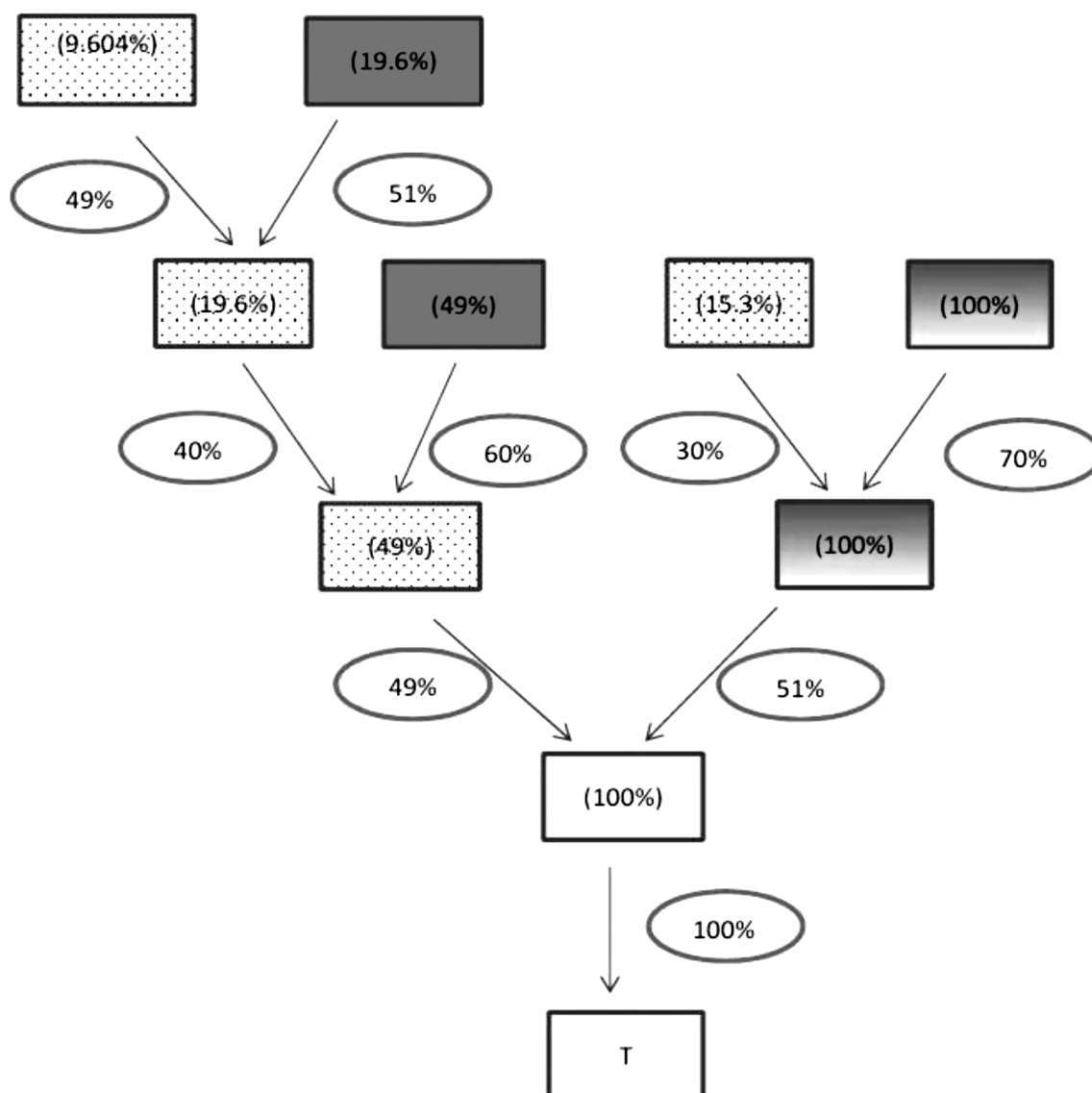
Figura 4 explică întreaga structură corporativă, arătând pentru fiecare acționar mărimea participației indirecte în întreprinderea-țintă (T).

În cazul fiecărui acționar, mărimea participației în entitatea aflată imediat sub acesta este indicată lângă săgeata care indică participația. Mărimea participației directe sau indirecte în întreprinderea-țintă este indicată între paranteze în căsuța în care este reprezentat acționarul.

Organigrama trebuie luată în considerare pentru a prezenta structura participațiilor ca urmare a încheierii unei achiziții. Dacă mărimea participației directe sau indirecte în întreprinderea-țintă a entității care a efectuat achiziția este de cel puțin 10%, se consideră că entitatea respectivă a achiziționat o participație calificată. De asemenea, se consideră că participația calificată a fost achiziționată de acționarii săi direcți sau indirecti despre care se consideră că au achiziționat o participație calificată de cel puțin 10% în întreprinderea-țintă.

*) Figurile 1—3 sunt reproduse în facsimil.

Figura 4*)

*) Figura 4 este reprodusă în facsimil.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

